

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Черкаський державний бізнес-коледж

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

*Матеріали XV Всеукраїнської
науково-практичної конференції*

19-20 квітня 2023

www.csbc.edu.ua

**Міністерство освіти і науки України
Черкаський державний бізнес-коледж**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

**Матеріали
XV Всеукраїнської науково-практичної конференції
19-20 квітня 2023 рік**

Черкаси – 2023

<i>ДАЦЕНКО Ксенія</i>	Вплив використання штучного інтелекту на продуктивність праці	161
YEVDOKUMOV Serhii	Development of a Cargo Drone Control System on the Basis of a Convolutional Neural Network	163
<i>КРАВЧУК Каріна</i>	Нормативне регулювання цифрової економіки	166
<i>КРУГЛОВ Віталій</i>	Сучасні підходи до політики цифрової трансформації економіки	168
<i>LYTVYN Daria</i>	Soft Skills in Designers' Professiogram	170
<i>МЕГИК Юлія</i>	Трансформація HR-технологій під впливом цифровізації	172
<i>МІЩУК Євгенія</i>	Роль цифровізації у прийнятті управлінських рішень державними посадовими особами	174
<i>МОТРИЧ Анна</i>	Виклики та переваги цифровізації економіки	177
<i>ГОНЧАРЕНКО Олександр</i>		
<i>ПОБІДЬОННА Яна</i>	Цифровізація агропродовольчого виробництва, як невід'ємна складова сталого розвитку галузі	179
<i>СУШИЧ Максим</i>	Цифрова трансформація бізнес-моделей	181
<i>ШАФОРЕНКО Ігор</i>	Сучасні аспекти прийняття рішень з управління бізнес-процесами ІТ підприємства	184
<i>ШАФОРЕНКО Святослав</i>	Сучасні підходи до управління процесом підбору персоналу з використанням цифрових технологій	186

ТЕМАТИЧНИЙ НАПРЯМ 6. КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК НОВА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

<i>БАРАБАШ Леся</i>	Податкова система України в середовищі креативної економіки	190
<i>ГОЛОВКІНА Марина</i>	Тенденції розвитку креативної економіки у світі та в Україні	192
<i>ЖЕЙКОВ Дмитро</i>	Креативна економіка як нова модель економічного розвитку	194
<i>ЄЖЕЛИЙ Юрій</i>	Засади функціонування креативної економіки в умовах глобалізації	197
<i>ŻYWUSKA – KOZŁOWSKA Elżbieta</i>	Creative Economy	200
<i>КАПУСТА Анна</i>	Креативний сектор економіки України в умовах сучасних викликів	201
<i>КУЗНЕЦОВА Ксенія</i>	Напрями підвищення ефективності управління людськими ресурсами підприємств	203
<i>СОКІЛ Ірина</i>	Креативна економіка як нова модель економічного розвитку в Україні	205
<i>ТОМАШУК Іван</i>	Тенденції розвитку креативних індустрій на сільських територіях	208
<i>ТОМАШУК Ірина</i>	Розвиток фінансових технологій як фактор модернізації фінансової системи	211
<i>ТОМАШУК Інна</i>	Креативна економіка як основа розвитку світової економіки	214
<i>ТУРПІТЬКО Борис</i>	Стратегічні засади визначення економічних результатів за постіндустріальних умов діяльності підприємства	217

Список використаних джерел:

1. Журан О.А., Філатова Т.В., Чернишов О.О. Модель формування сучасних компетенцій ІТ-фахівців. *Інформатика та математичні методи в моделюванні*. 2019. № 9(3). С. 195–202. DOI: <https://doi.org/10.15276/imms.v9.no3.195>
2. Лінгур Л.М. Корпоративна соціальна відповідальність малого та середнього бізнесу в умовах діджиталізації економіки : автореф. дис. канд. екон. наук. Одеса, 2021.
3. Гавриш О.А. Управління персоналом сучасної організації. Київ : НТУУ «КПІ», 2015.
4. Болквадзе Н., Гетьман Т. Сучасні методи мотивації персоналу ІТ-компанії. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 22. С. 72-83.
5. Журан О.А., Лінгур Л. М., Філатова Т.В. Особливості управління персоналом в ІТ-сфері на засадах корпоративної соціальної відповідальності. *Економіка та суспільство*. Випуск № 30 / 2021. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-26>

УДК 336.22:336.228:330

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ В СЕРЕДОВИЩІ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ

Леся Барабаш

lbarabash1705@ukr.net

Уманський національний університет садівництва, м. Умань, Україна

Креативна економіка є новою реальністю світового фінансово-економічного середовища. А в Україні повоєнного часу вона стане однією з вирішальних складових. Термін «креативна економіка» виник близько 20 років тому та став свідченням інноваційного виду економічної діяльності, що поєднав такі, які мають глибоке історичне коріння, а також новітні технічні та технологічні тенденції підприємницької активності епохи цифрових технологій. До перших відносять культурно-мистецьку сферу, а от інші пов'язані з сучасними сферами діяльності, у яких чітко прослідковується творчий підхід до одержання економічних вигод. Тож наразі, згідно Creative Industries – Mapping Document 1998, до категорії «креативна економіка» відносять 13 сфер діяльності: реклама, архітектура, ринок мистецтва та антикваріату, ремесла, дизайн, дизайнерська мода, кіно, програмне забезпечення для інтерактивного дозвілля, музика, виконавське мистецтво, видавництво, програмне забезпечення, телебачення та радіо [1].

У 2018 році статистичні дані ООН засвідчили, що креативні індустрії забезпечили створення понад 6% світового ВВП, при цьому в Україні аналогічний показник сягав 7,5% ВВП. До того ж на них припадало та від 7 до 10% доданої вартості у Європейському Союзі, понад 11% у США і від 2% до 12 % по інших країнах. Нині ж питома вага креативних індустрій у США складає 11,5% ВВП і продовжує зростати [2].

Креативна економіка з позиції потенційного середовища функціонування податкової системи є досить складною, адже поєднує діаметрально протилежні за своїм спрямуванням. напрями й індустрії. Це все тому, що вона може мати не лише суто фінансову ціль (максимізацію прибутків), а розвиватися в ідейному контексті, зокрема програми розвитку національного мистецтва та культури. І тоді це вимагає зовсім інших підходів до побудови податкової системи. Але є одна, характерна ознака креативної економіки – постійний процес вдосконалення та розвитку.

Яскравим прикладом гнучкої податкової системи в середовищі креативної економіки є Велика Британія. Так, з метою посилення виробництва культурних британських фільмів і залучення інвестицій у британське виробництво, у 2006 році Законом про фінанси було запроваджено податкові пільги на фільми. Для цього було створено пакет спеціальних режимів оподаткування корпорацій для видів діяльності, що відповідали певним критеріям, включаючи розширені відрахування при одержанні прибутків або збитків від діяльності, сприятливіші правила відшкодування збитків і наявність податкового кредиту, що підлягав сплаті. Новація виявилася успішною і в 2013 році її поширили на відеоігри, анімацію та якісне телебачення, у 2014 – на театральні постановки, у 2015 – на дитяче телебачення, у 2016 – на оркестрове концертне виробництво, у 2017 – а виставки музеїв і галерей. До одержувачів пільг при цьому виставлялися наступні вимоги: підтвердження того, що постановки є британськими або через проходження культурного тесту, або через узгоджену угоду про спільне виробництво; принаймні 10% основних витрат фільмів і телевізійних програм мали стосуватися Великобританії, щонайменше 25% решти виробництва мали бути витрачено в ЄЗ; постановки повинні були бути доступними для широкого загалу (якщо вони не створені з освітньою метою у випадку театральних постановок чи виставок) [3].

Креативні індустрії, а відтак і креативна економіка ширилася державами, створюючи нові, цікаві передумови розвитку та наслідкові ефекти. І починаючи з 2002 р. Р. Флоріда почав озвучувати думку щодо необхідності податкової підтримки креативних індустрій,

зазначаючи, що: «... регіони, які хочуть процвітати в цю епоху глобалізації, повинні робити все можливе, щоб залучити та утримати членів так званого креативного класу. Це пояснюється тим, що вони за своєю природою є підприємлливими, і, як такі, є основними рушійними силами регіонального економічного зростання та розвитку» [4]. Тобто раціонально організована податкова система в системі координат креативної економіки здатна сприяти розвитку територіальних громад за рахунок активізації креативних індустрій і створення дієвого підприємницького та фінансово-економічного середовища.

Зауважуючи на гармонізації функціонування податкової системи України у повоєнний період з тенденціями та можливостями розвитку креативної економіки, слід врахувати чотири сфери впливу останньої. Це, зокрема, економічний вимір, в межах якого креативна економіка сприяє економічній диверсифікації, торгівлі, інноваціям і розвитку територіальних громад. Соціальний вектор, в межах якого, включаються соціальні інклюзії, регулюється зайнятість, рівень соціальної напруги та мотивації громадян. Культурний аспект відповідає за ідентифікацію громадянина на рівні спільноти, міста, регіону, нації. А сталий переймається проблемою розвитку діяльності, спрямованої на майбутні покоління нації, збереження та примноження культурних цінностей і спадщини, а також навколишнього природного середовища. При цьому основними векторами розвитку креативної економіки на перспективу мають стати: ринок праці, що потребуватиме високого рівня емоційного інтелекту та м'яких навичок; розвинена система інформаційного та програмного забезпечення, що надаватиме постійний доступ до інформації у режимі онлайн; зростання рівня цифровізації та технологічності усіх сфер діяльності; прогресивний розвиток електронної комерції, зокрема і за допомогою соціальних мереж та інтернет-реклами [5].

У контексті трансформації податкової системи, зокрема у частині використання інструментів податкової політики, напрями впливу варто акцентувати на цілях:

- національно-патріотична ідея, до якої слід віднести такі складові креативної економіки, як мистецтво, музика, мода, телебачення, радіо, виконавське мистецтво й україномовне видавництво;
- розвиток територій: ремесла та дозвілля, в тому числі й інтерактивне;
- середовище для життя: архітектура та будівництво, дизайн інтер'єрів;
- економічний авангард: програмне забезпечення, реклама тощо.

Зважаючи на цілі, слід розробити окремі пакети податкового сприяння для кожної з них. В першу чергу, запровадити раціональні та дієві пільги, спрямовані, передусім на розвиток нових підприємницьких ініціатив та залучення внутрішніх і зовнішніх інвестиційних ресурсів. Ще одним позитивним аспектом буде використання прогресивної шкали ставок податків, залежно від періоду провадження діяльності, обсягу одержаних доходів, залучених фінансових ресурсів і використовуваних у діяльності інноваційних технологій тощо.

Список використаних джерел:

1. Newbiggin, John What is the creative economy? Britishcouncil. URL: <https://creativeconomy.britishcouncil.org/guide/what-creative-economy/> (дата звернення 12.04.2023)
2. Гетманцев Д. Роль креативних індустрій в економіці післявоєнної України. *Економічна правда*. 21 грудня 2022 р. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/12/21/695268/> (дата звернення 12.04.2023).
3. Szablinski, Michal An Overview Of Creative Industries Tax Relief. Taxsystems. 20.02.2022. URL: <https://www.taxsystems.com/tax-news/an-overview-of-creative-industries-tax-relief/> (дата звернення 13.04.2023).
4. Florida, R. (2002) *The Rise of the Creative Class*. Basic Books, New York, NY.

Наукове видання

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ
СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ**

Збірник матеріалів
XV Всеукраїнської науково-практичної конференції.
(Черкаси, 19-20 квітня 2023 р.)

Тексти друкуються в авторській редакції

Відповідальні за формування збірника:
Азьмук Надія Анатоліївна
Кузнецова Наталія Богданівна
Боровик Тетяна Михайлівна

Гарнітура Times New Roman. Ум. др. арк. 17,69.

Україна, 18028, м. Черкаси, вул. Вячеслава Чорновола, 243
тел. (0472) 64-10-00; E-mail: public@csbc.edu.ua
URL: [www. http://csbc.edu.ua](http://csbc.edu.ua)